

संस्कृत/Sanskrit	वेदभूषण तृतीय-वर्ष परीक्षा / Vedabhusan Third Year आठवीं/प्रथमा - 3 / Class 8 th / Prathama - 3	SET-A
------------------	---	-------

प्रश्न पत्र संख्या / Que. Paper No. : III/23-24/Sanskrit/

जांचकर्ता द्वारा भरा जाएगा / To be filled in by Evaluator

अंकों का विवरण / Details of Marks			
विषय / Subject	पूर्णांक / Max. Marks	प्राप्तांक / Marks obtained	जांचकर्ता के हस्ताक्षर Sign. of Evaluator
संस्कृत / Sanskrit	100		

प्र.1. वस्तुनिष्ठा: प्रश्नाः —

1 × 10 = 10

1. वर्णानां स्थानानि सन्ति -

(क) पञ्च	<input type="text"/>	(ख) नव	<input type="text"/>
(ग) अष्टौ	<input type="text"/>	(घ) सप्त	<input type="text"/>

2. विशेषसंज्ञाविनिर्मुक्तः अस्ति -

(क) कर्मधारयः	<input type="text"/>	(ख) द्वन्द्वः	<input type="text"/>
(ग) तत्पुरुषः	<input type="text"/>	(घ) केवलसमासः	<input type="text"/>

3. क्षिप् धातोः लोट् लकारस्य मध्यम पुरुषस्य एकवचनम् -

(क) क्षिषे	<input type="text"/>	(ख) क्षिप	<input type="text"/>
(ग) क्षिपत	<input type="text"/>	(घ) क्षिपु	<input type="text"/>

4. वेदाङ्गानि सन्ति -

(क) पञ्च	<input type="text"/>	(ख) सप्त	<input type="text"/>
(ग) अष्ट	<input type="text"/>	(घ) षट्	<input type="text"/>

5. द्वापरयुगे श्रीकृष्णं बलरामं सुदामां च कुत्र अध्यापयामास -

(क) मधुरायां	<input type="text"/>	(ख) वृन्दावने	<input type="text"/>
(ग) उज्जयिन्यां	<input type="text"/>	(घ) काश्यां	<input type="text"/>

6. कुम्भकर्णः कति मासान् सुष्वाप ?

(क) पञ्चमासान्	<input type="text"/>	(ख) सप्तमासान्	<input type="text"/>
(ग) षण्मासान्	<input type="text"/>	(घ) अष्टमासान्	<input type="text"/>

संस्कृत/Sanskrit	वेदभूषण तृतीय-वर्ष परीक्षा / Vedabhusan Third Year आठवीं/प्रथमा - 3 / Class 8 th / Prathama - 3	SET-A
------------------	---	-------

7. रक्षाबन्धनं कदा आचर्यते -
- (क) श्रावणपुर्णिमायां (ख) फाल्गुनपुर्णिमायां
- (ग) कार्तिकपुर्णिमायां (घ) वैशाखपुर्णिमायां
8. का धियः जाड्यं हरति -
- (क) असङ्गतिः (ख) दुर्बुद्धिः
- (ग) सत्सङ्गतिः (घ) बुद्धिः
9. धर्मस्य रक्षा केन भवति ?
- (क) पापेन (ख) वित्तेन
- (ग) कार्येण (घ) अधर्मेण
10. कात्यम् कति भागेषु विभक्तम् -
- (क) एकम् (ख) त्रिधा
- (ग) द्विधा (घ) पञ्च

प्र.2. रिक्तस्थानानां पूर्तिः करणीया —

1 × 10 = 10

1. उभयपदार्थः प्रधानः ..... ।
2. नमः त्रिमूर्तये ..... केवलात्मने ।
3. चेतः प्रसादयति ..... करोति पुंसाम् ।
4. रामो विग्रह ..... पराक्रमः ।
5. कथ् + शत् (पुल्लिङ्गे) ..... ।
6. वेदाङ्गेषु नयनम् ..... ।
7. जनसेवां कुर्वन् ..... महान्तम् आनन्दम् अनुभवन्ति स्म ।
8. संख्यापूर्वो ..... ।
9. दृष्टिपूतं ..... पिबेत् ।
10. शरीरेऽरि ..... तथा ।

संस्कृत/Sanskrit	वेदभूषण तृतीय-वर्ष परीक्षा / Vedabhusan Third Year आठवीं/प्रथमा - 3 / Class 8 th / Prathama - 3	SET-A
------------------	---	-------

प्र.3. सत्यम् / असत्यम् वा निर्दिशत — 2 × 5 = 10

1. द्वियमुनम् - तत्पुरुषसमासः ।
2. महर्षिसान्दीपनिराष्ट्रियवेदविद्याप्रतिष्ठानं मध्यप्रदेशे विद्यते ।
3. प्रायेण उत्तरपदार्थप्रधानः तत्पुरुषः ।
4. यन्त्रसर्वस्वम् इत्यस्य ग्रन्थस्य अपरं नाम विमानशास्त्रम् ।
5. निरुक्तस्य प्रणेता यास्कः ।

प्र.4. सुमेलितं मेलयत — 2 × 5 = 10

1. दशरथस्य कुलगुरुः यास्कः
2. द्वन्द्वसमासस्य उदाहरणम् मन्त्रदृष्टारः
3. निरुक्तः वसिष्ठः
4. प्रायः पूर्वपदप्रधानः भीमार्जुनौ
5. ऋषयः अव्ययीभावः

प्र.5. अति लघूत्तरीयाः प्रश्नाः — 2 × 10 = 20

1. कालविधानशास्त्रं किम् ?

---

2. कैकेयी भरताय दशरथं किं ययाचे ?

---

3. संस्कृतभाषायां कति प्रयोगाः ?

संस्कृत/Sanskrit	वेदभूषण तृतीय-वर्ष परीक्षा / Vedabhusan Third Year आठवीं/प्रथमा - 3 / Class 8 th / Prathama - 3	SET-A
------------------	---	-------

4. कुमारसम्भवमहाकाव्यस्य रचयिता कः ?

---

5. भारतस्य पवित्रनद्यः काः ?

---

6. प्रसिद्धाः कवयः के ?

---

7. कति पुराणानि सन्ति ?

---

8. अपौरुषेयं किम् ?

---

9. सभायां किं शोभते ?

---

10. कल्पसूत्राणां कति विभागाः ?

संस्कृत/Sanskrit	वेदभूषण तृतीय-वर्ष परीक्षा / Vedabhusan Third Year आठवीं/प्रथमा - 3 / Class 8 th / Prathama - 3	SET-A
------------------	---	-------

प्र.6. लघूत्तरीयाः प्रश्नाः —

3 × 5 = 15

1. साहित्य सङ्गीत ..... पशूनाम् । श्लोकं प्रपुर्यताम् ।

---

2. झलां जशोऽन्ते सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यायताम् ।

---

3. महर्षिः सान्दीपनिः कति विद्याः श्रीकृष्णम् अध्यापयामास

---

4. दशनानि कति सन्ति ? नामानि लिखत ।

संस्कृत/Sanskrit	वेदभूषण तृतीय-वर्ष परीक्षा / Vedabhusan Third Year आठवीं/प्रथमा - 3 / Class 8 th / Prathama - 3	SET-A
------------------	---	-------

5. भू धातोः लिट् लकारस्य रूपाणि लिखत ।

प्र.7. दीर्घोत्तरीयाः प्रश्ना —

5 × 5 = 25

1. दिव् शब्दस्य रूपाणि लिखत ।

-----

2. वेदाध्यापने शिक्षावेदाङ्गस्य किं प्रयोजनम् ? विशदयत ।
